

Castro priešų veikla stiprėja

Fidel Castro režimas, kaip aplinkiniai keliais patirta, turėjo jau permesti dalį savo milicijos į vakarinę Kubą kovai su sukilėliais. Praeitą savaitę 2000 gerai apginkluotų milicijos narių, buvo išsiųsti į Organos kalnus Pinar del Rio provincijoje. Ten prie jų prisijungė dar 100 Pinar del Rio provincijos milicinių su policijos šunimis.

Escambray kalnuose jau kelintą savaitę 30.000 milicinių bando likviduoti sukilėlius be žymesnių pasisekimų. Taip pat pranešama apie žymius nuostolius iš abiejų pusių Rancho Mandito zonoje, šiauriniame Kubos pakraštyje.

Šaukimas prie ginklų

Kubos revoliucinė taryba, praktiškai vaizduojanti egziliinę Kubos vyriausybę, praeitą savaitę paskelbė ilgą atsisaukimą į kubiečius, ragindama imti ginklus ir pradėti sukilimą demokratiniam režimui krašte sukurti. Atsisaukime žadama atstatyti Castro išduotos revoliucijos idealus, grąžinant galion konstituciją ir įgyvendinant socialinį teisingumą.

Egzilinės kubiečių grupės, kaip aiškėja, savo strateginiuose planuose numatė nevykdyti plataus masto invazijos į salą, bet vykdyti infiltraciją gerai paruoštais batalionais iki 600 vyrų, akciją suderinant su krašto viduje organizuojama sabotazo banga. Praeitą savaitę sabotazo veiksmams daugely Kubos vietų pagausojo ir, kaip pranešama, šeši mažesni sukilėlių transportai išsikėlė į Kubą. Viena jų grupė esanti ypatingai gerai paruošta, ir jos uždavinys būsiąs koordinuoti sukilėlių grupių veiksmus.

Atskiroms grupėms iškovojus eilę "laisvų teritorijų" Kuboje, salon išvyks ir revoliucinė taryba, kuri oficialiai pasiskelbs provizorinę krašto vyriausybę ir pasiprašys užsienių diplomatinio pripažinimo.

Castro režimas, kaip stebėtojai sako, šioje kovoje tegalys pasitikėti tik savo suorganizuota "liaudies milicija", kuri yra ginkluota moderniais čekiškais ginklais, bet nepakankamai apmokyta kariniams veiksams. Kariuomenė, kaip

tebesikartoją lakūnų ir laivyno pabėgimai rodo, nėra ištikima režimui. Didele kliūtį režimui sudaro lakūnų stoka. Kuba turi lėtų propelerinių lėktuvų ir galbūt yra iš sovietų bloko gavusi sprausminių, bet pastariesiems vairuoti tuo tarpu neturima pilotų. Keli šimtai jaunų vyrų yra apmokoma įais skraidyti Čekoslovakijoje ir Sovietijoje, bet jie Kubon grįš tik birželio mėnesį.

Washingtonė nesutariama

Dienomis artėjant planuojamam sukilimui, Washingtonė iškilė dideli ginčai dėl tolimesnės JAV politikos, kaip pagelbėti Kubos sukilėliams. Prezidentas Kennedy, kaip sakoma, kasdien gaunąs vienas kitam prieštaraujančius patarimus iš Baltųjų Rūmų patarėjų, centrinės žvalgybos agentūros, valstybės ir gynybos departamentų.

Kai kurie pareigūnai verčia prezidentą suteikti pakankamai karinės ir finansinės pagalbos, kad egzilai galėtų įsitvirtinti bent vienoje Kubos dalyje. Bet valstybės departamentas esąs susirūpinęs dėl politinių ir karinių pasekų, kurios kiltų iš karinės pagalbos teikimo.

Amerikos Valstybių Organizacijos statutas, pasirašytas 1948 metais Bogotoje, įsąkiai draudžia tokią akciją. Bet komunistams tebetęsiant karinę pagalbą Kubai, būkštaujama, kad nebūsią galima to išvengti. Komunistų blokas per pastaruosius dešimt mėnesius Kubai atsiuntęs 30.000 tonų ginklų. Jei toji pagalba bus tokiu mastu tęsiama ir toliau, Castro režimo nebus įmanoma nuversiti, net ir daugumai gyventojų išėjus sukilimui.

Vieną sprendimą prezidentas jau yra padaręs: jis pabrėžė, kad JAV armija Kuboje nebus naudojama.

Esminiai klausimai

JAV vyriausybės apsisprendimo dilemą sudaro dvi komplikotos alternatyvos:

- jei JAV nepadės tiems, kurie kovoja dėl Kubos laisvės, Vakarų pusrutulyje kris jos prestižas ir sustiprės Castro įtaka, paskatinama prokomunistinės revoliucijos kituose Lotynų kraštuose.

- karinė pagalba Castro priešams, nekalbant jau apie minėtos sutarties pažeidimą, susilpnintų JAV vyriausybės pastangas sustabdyti taikiu keliu komunistų agresiją Laose ir P. Vietname, o taip pat sumažintų jos įtaką Jungtinėse Tautose, kurių charta įsąkiai draudžia naudoti jėgą tarptautiniuose ginčuose.

Šie klausimai yra esminiai tolimesnei JAV politikai. Jie tuo tarpu dar nėra prezidento nagrinėti su tautine saugumo taryba ir su kongreso lyderiais.

SPĖLIOJIMAI APIE RUSŲ ASTRONAUTĄ

Pirmadienį Maskva surežisavo spektaklį, kuris visame pasaulyje sukėlė spėliojimus, kad sovietai išleisdą erdvėn pirmąjį žmogų - astronautą.

Istorija prasidėjo iš to, kad radijas ir televizija išpėjo klausytojus, jog reikia laukti nepaprasto pranešimo. Telegrafo stotin atvyko būrys televizijos specialistų ir susistatė kameras, laukdami korespondentų antplūdžio savo pranešimams perduoti. Iš jų užuominų ir kilo gandai apie galimą žmogaus išleidimą į erdvę.

Tačiau praėjus 24 valandoms nuo paskelbimo, nepaprasto pranešimo nesulaukta. Valdinės įstaigos pradėjo aiškinti, kad jos nieko apie tai nežinančios. Iš kitos pusės, JAV erdvės ir aeronautikos administracijos pareigūnai paskelbė, kad jie neuzregistravę jokio erdvės vežimo iššovimo.

Bet kai kurių laikraštinių pranešimų iš Maskvos sako, kad tas sovietų spektaklis galėjęs turėti kai kurį pagrindą. Jie pastebi, kad grupė sovietų mokslininkų pirmadienio vakare su iš anksto paruoštais rankraščiais buvusi atsiųsta į Maskvos radijo studiją ir laukusi ženklų pradėti juos skaityti.

Tuo atveju iškyla šios galimybės: sovietai tikrai bandė išleisti erdvėn žmogų, bet nepasisekė arba paskutinę minutę buvo pakeisti planai. Taip pat galėjo atsitikti, kad mokslininkai dėl kurių nors priežasčių negali skelbti savo stebėjimų duomenis. Kaip amerikinė žvalgyba yra anksčiau išpėjusi, sovietai nori prieš gegužės 1 žūbtū erdvėn išleisti astronautą. Bandymų galinti būti visa eilė, bet jie būsią paskelbti tik tuo atveju, kai rusams galutiniai pasiseks tai įvykdyti.

BIRUTĖ AUGUSTINAVIČIŪTĖ, iš Clevelando, balandžio 29 d. dalyvauja Dirvos rengiamose jaunųjų pianistų vyresnės grupės varžybose. Piano muzikos ji mokosi pas Birutę Smetonienę.

PAVOJAI DIDELI, REIKĖSIĄ DAUG AUKŲ

Prezidentas Kennedy ir britų premjeras Macmillanas savo pasitarimus baigė, daugiau sutardami dėl bendrų sunkumų pobūdžio, negu dėl kelių ir priemonių jiems išspręsti.

Po pasitarimų paskelbtame bendrame komunikate pabrėžiamas "visiškas sutarimas dėl dabartinės pasaulinės situacijos pavojų sunkumo ir gilumo" ir nurodoma, kad tiems pavojams atremti reikės "daug pasiaukojimo". Nei pavojai, nei tie pasiaukojimai neišvardinami.

Apie pasitarimų eigą gerai informuoti sluoksniai sako, kad pasitarimų tikslas ir nebuvo pasiekti tvirtų nutarimų atskirais klausimais. Svarbiausi pasitarimuose paliesti klausimai, kaip iš

migloto komunikato aiškėja, buvę:

- * pripažinta, kad NATO yra "Vakarų saugumo branduolys", bet reikia ieškoti priemonių stiprinti visam laisvajam pasauliui;
- * nagrinėta visa eilė ekonominių problemų, kurios reikalingos bendro dėmesio;
- * svarstytos kritiškos Laoso ir P. Vietnamo problemos;
- * ieškota būdų remti Jungtines Tautas prieš sovietų bandymus pakenkti jų autoritetui;
- * pasižadėta tęsti bandymus galimai greičiau pasiekti atominių bandymų nutraukimo sutartį su sovietais.

Šie klausimai, be abejojimo, bus išnagrinėjami pasitarimuose su Vokietijos kancleriu Ade-

naueriu, kuris šiandien atvyko į Washingtoną, ir su prez. De Gaulle, kaip prez. Kennedy į lankys Paryžiuje gegužės 31 d.

Premjeras Macmillanas iš Washingtono išvyko į Kanadą. Prez. Kennedy NATO karinio komiteto konferencijoje pabrėžė, kad JAV gins Europą, jei prireiktų, panaudodama ir atominius ginklus. Bet jis ragino stiprinti organizacijos pajėgumą atremti komunizmo agresiją konvenciniais ginklais, kad būtų galima "laimėti pauzą", prieš nusprendžiant apalaiduoti branduolinę destrukciją.

TRUMPAI IŠ VISUR

- * IZRAELYJE prasidėjo nacio Adolfo Eichmano, kaltinamo planavimu išžudyti Vokietijos žydus, byla. Perskaičius kaltinamąjį aktą, jo gynėjas, vokietis Robert Servatius, pareikalavo, kad trys teisėjai diskvalifikuotųsi, nes jie galėtų būti šališki, kaip nacių teroro aukos. Toliau Eichmano gynėjas neigė teismo legalumą, nes Eichmanas buvęs nelegaliai pagrobtas iš Argentinos, įstatymai jam teisti buvo Izraelio parlamento priimti tik po jo suėmimo, ir Eichmano sutikimas vykdyti Izraelin buvo Buenos Airezė išgautas prievarta. Taip pat keliamas klausimas dėl liudininkų, kurie bijąsi vykdyti liudyti, kad vėliau nebūtų vietoje sulaukyti arba kitur pagrobti ir atiduoti panašiam teismui.

- * IŠ TUNISO pranešama, kad praeitą savaitę atidėtos taikos derybos tarp Prancūzijos ir Alžiro nacionalistų provizorinės vyriausybės prasidėsiančios šio mėnesio pabaigoje. Tuo tarpu prancūzų ekstremistų ir alžirėčių nacionalistų teroras tebesitęsia. Paryžiuje viena bomba sprogo prie pat prezidentūros.

- * PIETŲ VIETNAMO prezidentas Ngo Dinh Diem sekmadienį įvykusių rinkimus laimėjo milžiniška dauguma -- tarp 62 % sostinėje ir 90% balsų kai kuriose provincijose.

RUSAI PADIDINO GINKLŲ SIUNTAS Į LAOSA

Oficialūs JAV sluoksniai pareiškė, kad sovietų pagalba ginklais ir kitais kariniais reikmenimis Pathet Lao sukilėliams paskutinėmis dienomis "smarkiai padidėjo". Nors oficialieji sluoksniai atsisakė cituoti "aritmiką", bet žinių agentūrų pranešimais, sovietiniais lėktuvais gabenamos siuntos ten patrigubėjusios.

Šie sovietų veiksmai daugelio diplomatų yra interpretuojami, kaip smūgis britų reikalavimui įvykdyti ginklų paliaubas Laose, prieš sušaukiant tarptautinę kon-

ferenciją.

Karinių sluoksnių gautais pranešimais, kautynės Laose pasitarduoja metu kiek sumažėjusios. Karališkoji armija stengiasi apginti krašto sostines, ir jos pozicijos pagerėjusios po praeitą savaitę įvykdytų parašutininčių nuleidimų. Komunistai skelbia, kad jie apsupę dalį tų parašutininčių.

Maskvoje pasitarimai tarp britų ambasadoriaus Sir Frank Roberts ir sovietų užsienių reikalų ministerijos tebesitęsia: Maskvos spauda pastarosiomis dienomis nustojo pranešinėjusi apie būklę Laose.

Paryžiuje JAV ambasadorius James M. Gavin įteikė JAV vyriausybės kvietimą apsilankyti Washingtonė buvusiam Laoso premjerui Phoumai, kuris greičiausiai čion atvyks tiesiog iš Maskvos balandžio 18 d. ir užtruks tris dienas. Phouma yra sovietų bloko ir kai kurių neutralistų laikomas "teisėta" Laoso vyriausybė. Washingtonė buvo oficialiai paneigta, kad jo pakvietimas reikšiąs, JAV politikos naują posūkį.

KAIRĖJE: Chicagos lietuvių tautinių šokių grupė "Ateitis" balandžio 16 d. Lietuvių Auditorijoje, Chicagoje, rengia 20 metų sukaktuvinį koncertą, kuriame taip pat dalyvaus "Pirmyn" choras ir solistai P. Bičkienė ir A. Brazis. Nuotraukoje Ateities šokėjų grupės valdyba: Vincetas Samoška, Sofija Samas, Francis Gramontas ir Asta Baltramonas.

DAR TRYS VALANDOS NAKTIES (68)

DESZO ARVAY

Nebijokite, mes sudeginsime visus pranešimus...

--Ar tau nepasisekė susisiekti? -- paklausė Ilona.

--O taip, tai turbūt vienintelis stebuklas Budapeste, kad dar galima telefonuoti.

--Ką sako Endre?

--Tu gi žinai jį, jis man pasakojė naujausią juoką.

--Daugiau nieko?

--Parlamentas rusų užimtas; vyriausybė areštuota; Nagy esąs pasprukęs; Budapesto radijas tyli; Kiliano kareivinės, Corvino blokas ir Budoje pilis, kaip mes patys girdime, smarkiai apšaudomi.

Kareivis atrodė užtenkamai sužinojęs. Jis šaltai nusiuko ir stebėjo gatvę.

--Šitaip, -- pasakojė Erszebeta toliau, -- visur improvizuojama, bet rusai pasiekė pagrindinius tikslus ir dabar puola atskirus pasipriešinimo lizdus.

--Ar jie leidykloje dar tebeturi toliaraščio ryšį su Viena?

--Taip, jie be paliovos perdavinėja pranešimus Associated Press agentūrai ir vis klausinėja: "Ką daro Jungtinės Tautos?"

--O ką atsako agentūra?

--Kardinolas Mindszenty esąs saugus.

--Kur?

--Amerikinėje pasiuntinybėje. Kareivio šaltumas staiga pasibaigė, Jis pašoko.

--Ar tai naujasis juokas?

--Ne, -- pasakė Erszebeta, --tai ne juokas.

--Kur, sakei tu, yra kardinolas?

--Amerikinėje pasiuntinybėje.

--Ir žinai, nuo kada?

--Ne.

--Gaila, -- tarė kareivis, -- šiandien rytą, tuoj po ketvirtos, norėjau savo tėvą nugabenti į pasiuntinybę, jis buvo komite-

te, todėl nieko gero negali tikėtis; bet mums buvo pareikšta, kad name nebėsa daugiau vietos.

Erszebeta ir Ilona pasižiūrėjo į viena kitą. Kuzinas sukiojo rankas į kišenes ir atsitiktinai užčiuopė savo cigaretes.

--Ar rūkysi?

Kareivis paėmė vieną ir kalbėjo, jam uždegant:

--Jei sužinosiu, kad jie priėmė kardinolą, prieš tai atstūmę mano motiną, perplauksiu Dunojų ir įmesiu Molotovo kokteilį į jų landynę.

Cigaretės degė.

--Kiekvienu atveju, -- tarė Kuzinas, -- bijausi, kad kardinolas šoks svingą amerikoniškiau už amerikiečius.

--Tai man visiškai nesvarbu, -- atsakė kareivis, dar kartą pasižiūrėjo į savo studentų šautuvus ir tarė: -- Mes turime susitiprinti barikadą.

Ilona paklausė Erszebetą:

--O kaip su George: ar George agentūroje, dar Vienoje?

--Aš nenoriu nieko girdėti apie George. "Aš atvyksiu; aš atvyksiu; aš būtinai atvyksiu" -- būtų geriau, jei jis iš karto būtų pasakęs: "Aš negaliu atvykti; aš neatvyksiu; aš bijau atvykti į Budapeštą".

--Visi Georges bijo atvykti į Budapeštą, -- pasakė kareivis nusišpuodamas.

Toliraščio aparatas iš "Szabad Nep" pastato pranešinėjo į Vieną:

"Tankai jau šaudo Dunojaus kryptimi. Mūsų jaunuoliai stovi ant barikadų ir šaukiasi ginklų bei šaudmenų. Miesto centre atkakliai kovojama.

Šiuo metu ramu. Girdima tik pora šautuvų šūvių. Tankai nuo mūsų pastato nuvažiavo tolyn. Kažkur...

Dabar sprogo viena granata prie pat mūsų. Valstybės teatro pusėje stipriai šaudoma. Tai visai arti, miesto centre...

Mūsų pastate laikosi penkiolikos metų berniukai ir keturiasdešimties metų vyrai. Nesirūpinkite mumis, Mes esame stiprūs, nors ir maža tauta. Kai kovos pasibaigs, mes savo nelaimingą kraštą vėl atstatysime...

Perduokite mums visas žinias, kurias tik gavote, apie pagalbos priemones Vengrijai. Nesirūpinkite, mes sudeginsime praneši-

mus, kai tik juos perskaitysime..."

Jie sustiprino barikadą tankų laužu.

--Taip, -- tarė kareivis Erszebetai, -- o dabar pasakok mums naują juoką.

Erszebeta nusišypsojo. Ak, toji šypsena. Kuzinas senai nebuvo jos matęs.

--Kas gali Vengriją išgelbėti? -- paklausė ji.

Tarp Budos kalvų ridinėjosi sunkiųjų patrankų aidas.

--Dvi galimybės yra Vengrijai išgelbėti: viena reali, antroji stebuklas.

Iš šalutinės gatvės kažkas sušuko. Vyras stovėjo šalia nukritusio balkono griuvėsių. Virš jo apšautose kabojo foto aparatas su tele-objektvyu. Jis pamatė už šautuvų pasirodžiusias galvas ir nuėjo prie jų.

--Aš ateinu iš vaikų darželio ligoninės, -- prabilo jis savotiškai kirčiuojama anglų kalba, --du sužeisti studentai man pasakojė apie šią barikadą.

--Ar tamsta žurnalistas? -- paklausė Erszebeta.

--Taip.

--Tamsta atvykti iš Vakarų? Jis žiūrėjo į žuvusius studentus.

--Aš esu olandas.

--Gaila, -- tarė kareivis, -- amerikietį būčiau turėjęs ko paklausti.

Olandas pamatė merginą tarp žuvusių. Ji gulėjo ant šono. Dulkmės apkritę plaukai dengė jos veidą.

--Kur išmokote vengriškai? -- paklausė Erszebeta.

Jis atrodė nenugirdęs klausimo. Jis priėjo prie žuvusios, pasilenkė, nustumė plaukus šalin. Sumišęs atsistojo.

--Ar ko ieškote? -- paklausė Ilona.

NAUDOKITĖS BANKO patarnavimu,

kur jums skiriamas didžiausias dėmesys!

Paklauskite tarnautojos "Kas naujo?" (kaip šis žmogus tai padarė) ir ji tikriausiai atsakys: "Mail-A-Check". Kas tai? Tai yra naujas mūsų čekis — geras pavyzdys, kaip mes jums skiriame didžiausią dėmesį — jūsų reikalams, jūsų patogumui. Mat, su Mail-A-Check nereikia adresuoti vokus — adresas, ir jūsų adresas, matosi per specialaus voko langelį. Tai jums sutaupo laiką apmokant sąskaitas, ir neįmanoma įdėti čeki į klaidingą voką. Ekstra patarnavimai, kaip šie maži asmeniški patarnavimai — padaro didelį čekių sąskaitų skirtumą pas...

Society NATIONAL BANK

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

A GROWING FINANCIAL FORCE IN CLEVELAND... TOTAL RESOURCES OVER \$400,000,000

VISUOMENININKĖ BRONĖ PIVARONINĖ SLA SEKRETORĖS PAREIGOSE

Neseniai įvykę Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomosios Tarybos sąstate pasikeitimai, pašaukė atsakomą sekreto-

rės pareigom žinomą visuomeninkę Bronę Pivaronienę, gimusią ir augusią Amerikoje, Pittsburgho mieste, Pa.

Nors B. Pivaronienė Lietuvos nėra mačiusi, bet gerai kalba lietuviškai ir tiek anglų tiek lietuvių kalbas laisvai vartoja. Gimtosios kalbos ji išmoko iš savo tėvų Jono ir Razalijos Pažereckų, atvykusių iš Lietuvos į Ameriką dar praėjusio šimtmečio pabaigoje. Abudu tėvai yra kilę iš Raseinių apskrities, tėvas nuo Šimkaičių, motina nuo Skirsnemunės.

Pagrindiniai arba gramatiškai B. Pivaronienė lietuvių kalbos išmoko šv. Kazimiero vidurinėje mokykloje, Pittsburghe, kur mūsų kalba buvo dėstoma greta anglų kalbos ir kitų mokslo dalykų. Baigusi šią mokyklą ji mokslą tęsė Fifth Avenue

Bronė Pivaronienė naujoji SLA sekretorė

High school. Vėliau, po High school baigimo, ištėkėjo už Petro Pivarono ir apsigyveno Chicagoje. Čia Watson Business College studijavo atskaitomybės ir biznio vedimo kursą.

Dar lankydamą mokyklą B. Pivaronienė pradėjo dirbti Lietuvių Kooperacijoje Pittsburghe. Jau čia jai teko įgyti pirmą patyrimą, kaip reikia vesti prekybinę atskaitomybę. Apsigyvenusi Chicagoje dirbo savo vyro įmonėje -- Pivaronas Bros. Bakery, kur vedė atskaitomybės skyrių. Po kelių metų sugrįžusi į Pittsburghą buvo Superior Baking Co., Pivaronas, Inc. vedėja. Praplėstas darbas reikalavo didesnės priežiūros ir B. Pivaronienė savo sugebėjimais prisidėjo prie įmonės išaugimo. Jos skyriai veikė Chicagoje, Pittsburghe ir Waterbury.

Nors B. Pivaronienės tiesioginės pareigos iš jos reikalavo daug laiko ir energijos, bet ji nevengė nei visuomeninio darbo. Nuo pat jaunystės dienų visa širdimi įsijungė į Susivienijimo veikimą ir jame iki šiol aktyviai dirba. Dar 1915 m. dalyvavo SLA kuopos steigime Pittsburghe Pa., vėliau čia suorganizavo SLA 73 Moterų kuopą ir daugelį metų buvo tos kuopos pirmininke. Taip pat prisidėjo prie SLA Trečiojo Apskričio darbų. Keliolika metų buvo apskričio valdyboje kurėjo išdininkės pareigas.

Būdama aktyvia veikėja dalyvavo veik kiekviename Susivienijimo seime, atstovaudama 73 kuopą. Praėjusiam SLA Deimantiniame seime, kuris įvyko 1960 m. Pittsburghe, ne tik buvo Moterų kuopos delegate, bet prisidėjo ir prie to seimo organizavimo ir jo darbų. Jai teko ruošti ir vadovauti visiems Seimo parengimams, kurie savo darnumu dar daugiau padidino Seimo iškilmingumą.

Kaip didelio akiračio veikėja B. Pivaronienė dalyvauja ir kitų organizacijų veikloje. Daugiau kaip 10 metų ji buvo Lietuvių Piliečių Klubu Moterų viene-

to pirmininkė, Lietuvių Ūkio Klubu Moterų vieneto pirmininkė ir veikli narė kitų organizacijų vadovybėse. Daug prisidėjo prie lietuvių kambario įsteigimo Pittsburgho universitete ir buvo to kambario pirmininkė. Šis kambarys aukštojoje mokykloje turi nemažos reikšmės lietuvių vardui palaikyti ir garsinti.

Ten, kur buvo reikalinga mūsų tautiečių pagalba, B. Pivaronienė visada sutelkdavo lietuves moteris. Karo metu suorganizavo Raudonojo Kryžiaus Lietuvių Moterų skyrių, kuris, Pivaronienei pirmininkaujant, prisidėjo prie tiekimo paramos kariams fronte. Taip pat praėjusio karo metu suorganizavo Lietuvių Moterų Komitetą karo bonams pardavinėti. Lietuvių komitetas paskolos lakštų išplatino daugiau kaip už \$1,000,000.00. Amerikos vyriausybė, įvertindama Lietuvių Komiteto našią veiklą, įrašė jį į JAV Kongreso rekordus. Pirmininkė B. Pivaronienė U. S. Treasury buvo apdovanojama garbės pažymėjimais.

(Nukelta į 5 psl.)

VISAIS
APDRAUDOS
REIKALAIS,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę

PAULINA

MOZURAITIS-BENNETT

HI 2-4450

642 Meadow Lane Dr.

Cleveland 24

VISAD TURĖK PO RANKA GERĄ DOVANĄ

Skundžiamasi, kad lietuviškos knygos skaitytojų skaičius labai sumažėjęs. O mes galvojame, kad lietuviška knyga dar gali skaitytojų surasti. Ypač gera knyga, kokia yra R. Spalio Alma Mater.

Įsigyk ją savo bibliotekai. Įsigyk ir vieną dovanoms. Kai ateis kokia proga sveikinti artimuosius, tada nereikės rūpintis, o dovana bus jūsų namuose, įrišta gražiais, kietais viršeliais.

Įsigydamas Alma Mater paremsi lietuvių rašytoją, lietuviškos knygos leidyklą ir svarbiausia, įrodysi, kad gera lietuviška knyga skaitytojų dar turi.

Užsisakant naudokis pridėdama atkarpą.

DIRVA
6907 Superior Ave.,
Cleveland 3, Ohio.

Siunčiu \$5.00 ir prašau man išsiųsti R. Spalio naują knygą "Alma Mater".

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

GIZENGA - KONGO INTRIGANTAS

Kongo centrinė vyriausybė paskelbė atšaukianti keturis mėnesius trukusią ūkinę blokadą Kongo provincijoms, kurias kontroliuoja komunistų bloko remiamas Antoine Gizengos režimas. Pirmieji laivai sumažisto siuntomis Kongo upe išplauks į tas provincijas šios savaitės pradžioje. Siuntų dalį sudarys amerikiniai kviečiai, pasiųsti Kongui per Jungtines Tautas.

Sankcijų atšaukimas sutapo su pranešimais, kad Kongo centrinė vyriausybė ir Gizengos režimas per tarpininkus sutaręs pradėti derybas dėl Kongo būsimosios struktūros. Derybos turinčios vykti Rytinės ir Ekvatorinės provincijų pasienyje; Rytinę provinciją kontroliuoja Gizengos režimas, Ekvatorinę - Kongo centrinė vyriausybė.

Derybos, kaip atrodo, sėkmingos apie Kongo parlamento sušaukimą. Kongo politiniai vadai Malagasio sostinėje sutarė keisti Kongo centrinės vyriausybės pobūdį, krašte sukuriant provincijų federaciją. Gizenga, nors ir buvo kviestas, toje konferencijoje nedalyvavo ir esąs priešingas federacinei sistemai, nebent parlamentas ją patvirtintų.

Centrinė vyriausybė sutinka, kad Kongo respublikos struktūros pakeitimas turės būti parlamento patvirtintas, bet ligi šiol aiškino, jog parlamentas galės būti sušauktas tik tada, kai krašte bus atstatytas politinis pastovumas ir viešoji tvarka. Bet pastaruoju metu, kaip stebėtojai sako, ta centrinės vyriausybės pažiūra esanti sušvelnėjusi.

Tuo tarpu Kongo paskelbtas naujos "valstybės" sudarymas. Ji vadinsis "Kasai unija" su 1,200,000 gyventojų. Jos laikine sostine paskelbtas Port Franqui, kuris yra už 400 mylių į rytus nuo Leopoldvilės.

1960 birželio 30 vakare, kai juodieji ir baltieji, dar nenujaušdami artėjančių įvykių, šventė Kongo nepriklausomybės paskelbimą, keturi vyrai paslapčiomis

nuvyko į Čekų pasiuntinybę Leopoldvilėje. Jų žemas, juodai blizgus automobilis tyliai išlaužė pro vartus, virš kurių plevėsavo kruvinai raudona vėliava su kiju ir piutuvu. Jie skubiai išlipo iš automobilio ir netrukus atsirado pas konsulą Viriusą, kuris jų laukė su slaptomis instrukcijomis. Pasitarimų tikslas buvo išjungti bet kokią Vakarų įtaką būsiamame nepriklausomame Kongo.

Tie keturi vyrai buvo: Patrice Lumumba, Anicet Kasjamura, Nguvulu ir Antoine Gizenga. Pirmieji du buvo jau plačiai žinomi iš agitacinių kalbų mitinguose ir per radiją. Du kiti -- dėl savo charakterio savybių ir turimų pozicijų -- buvo tinkamesni užkulisiniam darbu. Nguvulu išliko plačiau nežinomas. Bet Gizengą įvykiai privertė išeiti rampos švieson.

UŽKULISIŲ VEIKĖJAS

Pagal Vakarų metodus paruošta Katangos prezidento Tschombes slaptoji tarnyba turėjo ryšius, siekiančius raudonąją konsulatą. Tarnyba dar prieš pirmojo belgo nuginklavimą ir pirmosios riaušių aukos užregistravimą Katangos provincijos šefą painformavo apie gerai suplanuotus neramumų pasiruošimus Thysvilėje ir Hardy karinėje stovykloje. Tschombė tuoj griebėsi priemonių jiems sukliaudyti. Belgų žurnalistui Jo Gérard jis dar keliomis dienomis prieš riaušių pradžią pareiškė:

"Labiausiai pavojingi yra Lumumba ir Kasjamura; bet jie yra žinomi, ir tame slypi jų silpnybė; didesnę rūpestį man sudaro slapta Nguvulu ir Gizengos veikla."

Iš to pareiškimo Vakarų spauda pirmąją kartą sužinojo Gizengos pavardę. Ir tai turėjo būti ne paskutinis kartas, nors Lumumbos pavaduotojas visais būdais stengėsi išlikti nežinomas. Iš dalies jam tai ir pasisekė, nes Gizenga ligi šiol išliko mįslė; jis yra šaltas oportunistas, šaltai apskaičiuojąs galimy-

bes ir neišduodąs savo tikrųjų planų. Apie jį labai mažai žinoma. Kas iš tikrųjų yra Gizenga?

Šis tas palaipsniui išryškėjo. Neabejotinai jis yra vienas iš labiausiai kontraversiškių politinių "kovos gaidžių" Afrikoje. Taip vadinamasis Rytų provincijos "premjer", komunistinio bloko globotinis, aršus Vakarų priešas -- visame Kongo sutinkamas su nepasitikėjimu; žmogus, kuris labiau už kurį kitą mėgsta žvejoti drumstame vandenyje, kuris vengia šviesos ir traukiasi į šešėlį, gerai paruoštas intrigantas, bet inteligentiškas ir tinkamas įvairiems uždaviniams. Apie jį sakoma, kad jis būtų galėjęs tapti ryškiausia Afrikos asmenybe, jeigu būtų turėjęs daugiau beatodairiškos drąsos.

SVETIMAS RYTŲ PROVINCIJOJE

Jo politinė karjera apgaubta tokia pat tamsa, kaip ir jo veiksmas. Šis vyras, kuris sovietų ir kai kurių "neutrinių" delegatų Jungtinėse Tautose laikomas vienu iš teisėtų Kongo premjerų, iš tikrųjų yra svetimas Rytų provincijoje, kurią jis šiuo metu valdo. Jis esąs prieš 40 metų gimęs kažkur džiunglėse,

netoli Leopoldvilės. Kilęs iš mutendų kilties, jis nebuvo mėgstamas vatalelių ir balubų kilties, bet jų pripažintas tik dėl Lumumbos; reikia neužmiršti, kad Kongo rasiniai skirtumai yra ryškesni, negu Pietų Afrikoje arba kitur, Premjero posto jis greičiausia niekada netroško, jin buvo įstumtas, kai Lumumba buvo nužudytas ir komunistai to pareikalavo.

Katalikai kongiečiai jį laiko atskalūnu, nes mokslą jis gavo iš baltųjų misijonierių, o vėliau buvo mokytojų misijų mokyklose. Tuo metu prasilavinusiems buvo naudinga išpažinti krikščionybę ekonominiais sumetimais. Bet vėliau politinės sąlygos pasikeitė iš pagrindų, ir Gizenga buvo vienas iš pirmųjų, kurie suvokė ir prisitaikė prie naujų vėjų.

KELIŅĖS UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

Dar belgų valdymo laikais Gizenga išvyko į Pragę, lankėsi Varšuvoje ir Maskvoje, kur buvo suplanuota Kongo drama. Greičiausiai jau tada jis susipažino su rusais gydytojais ir kitais specialistais, kurie jau tada mokėsi abiejų svarbiausių Kongo kalbų. Jis būk pasitikęs juos aerodrome, kai rusų lėktuvai į Kongą atgabeno "gydytojų misiją".

1959 metais, grįžęs iš studijų už geležinės uždangos, "draugas" Gizenga įsteigė "Parti Solidaire Africain", kuri pavyzdžiu pasirinko raudonojo totalitarizmo valstybes. Tačiau kai Kasavubu, kurį Vakarai niekada pakankamai neįvertino, traukė į nuosaukių federalizmą, pakeitė savo kursą ir Gizenga, iš kitos pusės, jis skaičiavo, kad Kasavubu jam kada nors būsiąs reikalingas, todėl nenorėjo sugadinti santykių. Čia pastebėtina, kad ir Lumumba visada vengė tiesioginio konflikto su Kasavubu.

NUO KASAVUBU IKI LUMUMBOS

Vėliau Gizenga vėl pakeitė savo pažiūras. Jis pradėjo pastebėti Lumumbos jėgą ir prisijungė prie jo. Lumumba įvertino savo inteligentiškojo vasalo gabumus ir paskyrė jį vicepremieru. Tada prasidėjo revoliucija ir surijo savo vaikus. Kai visiškajemaisha tyje Jungt. Tautos prarado kontrolę, Lumumba buvo areštuotas, o Gizenga pabėgo į Stanleyvi-

DOLERIAI IR CENTAI

AMERIKA PRADĖJO TAUPYTI NUO KIŠENĖLIŲ LAIKRODŽIAMS...

Ankstesniais laikais kelnėse buvo labai populiarūs ir praktiški kišenė laikrodžiai. Dabar ji tikra retenybė, kada vyrai pradėjo nešioti rankinius laikrodžius.

Bet JAV kariuomenė prie šio "naujo modernizmo" kažkaip nepripirato. Rūbų sutartys reikalavo, kad pėstininkų, jūrininkų, lakūnų ir marinių uniformose būtų laikrodėliams kišesnės.

Neseniai kariuomenė nutarė atsakyti šios "prabangos". Didžiam nusteibimui, šis mažas pakaitimas sutalpė \$650,000 per metus. Sutaupymas buvo tik 10 centų porai kelnų. Bet reikia neužmiršti, kad kariuomenė kiekvienais metais užsako net 6,500,000 porų kelnų! Bet reikia

Pagaliau, Gynybos Departamentas pajutęs aštrią kritiką dėl pirkimo ir katalogavimo tvarkos, pradėjo mažinti reikmenų inven-

torius ir "karpyti" kainas.

Iki šio laiko, rūbų inventorius buvo sumažintas nuo \$1,800,000 iki \$1,500,000,000. Katalogas, turįs 40,470 įrašų, buvo sumažintas iki 983 įrašų.

Tai nėra lengvas darbas. Marinalai nori atrodyti kaip marinalai, o pėstininkai kaip pėstininkai. Marškiniai čia gali būti geriausias pavyzdys. Kiekviena JAV karinė dalis turi savo spalvą ir stilių. Skirtingos spalvos buvo paliktos, bet Gynybos Departamentas nerado jokios geros priemonės naudoti skirtingus kirpimo stilius.

Atidesnis patikrinimas parodė, kad kartais skirtumas yra tik tokiose smulkmenose, kaip siūlai ar sagos. Ir taip marškiniai buvo standartizuoti, o milijonai dolerių sutaupyta.

Dėdės Samo kariai miegojo užsikloję 11 skirtingų rūšių deklais. Šiandien Gynybos Departamentas perka jau tik vieną rūšį, visi ją naudoja ir atrodo, kariai taip pat gerai išsimiega.

Iki šio laiko keturios karinės grupės naudojo aštuonias skirtingas darbo uniformas, pasiūtas iš septynių skirtingų medžiagų rūšių. Dabar yra dvi darbo uniformos, pasiūtos iš tos pačios medžiagos. Šis sustandartizavimas panaikino 127 karinio katalogo įrašymus.

Dar šiandien keturios karinės grupės perka septynias skirtingas išveiginių batų rūšis. Artimoje ateityje jau bus tik trys skirtingos išveiginių batų rūšys - dvi juodos ir viena ruda.

Pirmosios automatinės pašto stoties (Providence, R.I.) progreso pranešimas nėra labai džiuginantis. Ir dar mažiau progresą rodantis...

Didžiausią pašto darbininkų baimeį dėl jų būsimų ar prarandamų darbų ši pašto stotis buvo atidaryta praėjus spalio mėnesi. Tada dirbo 1400 darbininkų. O šiandien jau dirba 1507!

Toji, paštą tvarkanti mechanizacija, daro tokias pat klaidas, kaip ir žmogiškieji darbininkai. Pavyzdžiui, viena iš svarbiausių sistemos mašinų nepraleidžia 25% pirmos klasės laišku. "Elektrinės akys", nustatytos nepraleisti neteisingai apmokėtų laišku, taip pat nepraleidžia spalvotus vokus, automatai apmokėtų laišku ir kai kuriuos skelbimais "pagražintus" laiškus. Niekas kol kas dar nežino, ar ta mašina pagaminta su klaidomis ar tai jos būdas "atsilyginti" savo žmogiškajam išradėjui...

Šią savaitę, tarp įvairių naujų gaminių ir išradimų, rinkoje pasirodė ir pirmoji šildanti elektrinė pagalvė, "specialiai pagaminta šunims, katėms, paukščiams ir kitiems naminiams gyvuliams"...

NEGRAI JAV MIESTUOSE

JAV surašymo biuras Washingtono pranešė apie negrų skaičių 25 didžiausiuose JAV miestuose.

Gausiausiai negrų apgyventi miestai yra: New Yorkas - 1,087,931; Chicago - 812,637; Philadelphia - 529,240; Detroitas - 482,223; Washingtonas - 411,737; Los Angeles - 334,916 ir Baltimorė - 326,589.

Clevelando negrų skaičius per paskutinį dešimtmetį beveik padvigubėjo. 1950 m. buvo 132,799, gi 1960 m. jau 250,818. Pažymėtina, kad toks didelis negrų gyventojų skaičiaus padidėjimas pasirodė ne tik Clevelande, bet beveik kiekviename didesniame mieste. Clevelandas negrų gyventojų skaičiumi yra aštuntas didžiausias JAV miestas.

Washingtonas turi didžiausią negrų gyventojų procentą -- 53,9 New Yorkas turi 14 procentų negrų gyventojų.

Iš 25 didžiausių JAV miestų, Minneapolis turi tik 2,4% negrų gyventojų.

Pietinėse valstijose negrų daugiausia yra: Houston - 215,037; New Orleans - 233,514; San Antonio - 41,605; Memphis - 184,320 ir Atlanta - 186,464.

KOKIA LINKSMA KOMBINACIJA

Džiaugsmas...draugai...ir ugnim virtas Stroh's

Vienintelis Amerikoje ugnim virtas alus!

ŠVIESESNIS

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Mich.

HAVE YOU PAID

YOURSELF

Regularly?

... and have you paid yourself first ... before you started spending? Saving a portion of all you earn is a major step toward success and a secure future. St. Clair Savings will help you plan for your future by providing a safe place for your savings while paying you a generous return ... 4% interest ... computed quarterly and paid twice each year.

All Savings Deposited Through
APRIL 17th

Earn

4%

Current Rate

from APRIL 1st!

ST. CLAIR SAVINGS

813 East 185th St.
25000 Euclid Ave.
6235 St. Clair Ave.

JUMS PATIKS

Stroh's

ŠVIESESNIS

Padėkit išrinkti pačius
geriausius pianistus

1961 m. balandžio 29 d. DIRVA RENGIA JAUNŲJŲ PIANISTŲ KONKURSO

KONCERTA

KONCERTAS ĮVYKS SLOVENIAN AUDITORIUM, 6417 ST. CLAIR AVE., CLEVELANDE.

VISUS KVIEČIAME Į KONCERTĄ GAUSIAI ATSLANKYTI

PO KONCERTO ŠOKIAI.

Koncerto pradžia 6 val. 30 min.

VEIKS TURTINGAS BUFETAS.

BILIETUS IŠ ANKSTO ĮSIGYKIT DIRVOJE, KAD TURĖTUMET GERESNĘ VIETĄ

BOSTONO LIETUVIŲ ŽINIOS

• Ketvirtasis šių metų kultūrinis Subatvakaris yra rengiamas ALT S-gos Bostono sk. namuose balandžio 15 d., 7 val. 30 min. vak. Lietuvių jaunimo temomis kalbės Dr. Vytautas Čepas.

Subatvartų rengėjai maloniai kviečia Bostono ir apylinkių lietuvius gausiai atsilankyti ir dalyvauti pokalbyje apie rūpestį keliantį jaunimą.

Vakaro programą muzika žada pajavairinti jaunieji Vaidaičiai. Po programos bus arbatėlė ir jau pažįstamas svečių tarpusavio bendravimas.

• Nauja BALFo 17 skyriaus valdyba: Ant. Andriulionis — pirmininkas, Ant. Bričkus — vicepirmininkas, P. Janciauskas — sekretorius, V. Stelmokas — išdėninkas ir Ant. Vilėniškis — finansų sekretorius.

• Stud. Gediminas Juozapaitis ir jo tėveliai — Petronėlė ir Andrius, kolegai Tautvydai šležiui žuvus, vietoj pirktų geles laidotuviams, velionio vardu paaukojo 15 dol. Vasario 16 Gimnazijos neturtingiems moksleiviams sušelpiti.

• Bostono Tautinių Šokių Grupė, vad. Onos Ivaškienės, gegužės 20 dieną pasirodys 25-jame National Folk Festivalyje, Constitution Hall, Washington, D. C. Jie atstovaus Lietuvą.

• BALFo gegužinė šiais metais nebus rengiama. Vietoj to bus pravestas piniginis vakas.

• Lionės Juodytės ir Bostono Liet. mišraus choro išpildomas koncertas įvyks balandžio 23 d., South Bostono gimnazijos salėje, 2 val. p. p. Šio koncerto rengėjai, Stepono Dariaus Posto 317 Amerikos legionieriai, visą pelną skirs Bostono radijo valandai paremti.

• Į lapinių velykinį vakarą "Po Svetimu Dangum" atsilankė 412 svečių, iš kurių apie 160 asmenų buvo sveltintaučiai studentai iš

Harvard, Boston University, ir MIT. Tai, atrodo, buvo didžiausias Naujosios Anglijos lietuvių ruoštas parengimas šiais metais.

• South Bostono bibliotekoje, 646 East Broadway, visą mėnesį bus nemokamai rodomos kultūrinės filmos, pirmadienį vakarais, 7:30. Balandžio 10 d. "Menas"; 17 d. "Muzika"; 24 d. "Modernus Menas" ir gegužės 1 d. "Šokiai".

• Bohemu vakaras, rengiamas S. S. S. Bostono skyriaus, įvyks balandžio 15 d., latvių salėj "Baltis Nams", 94 Sigourney St., Jamaica Plain, Mass. Grindų trynimas prasidės saulei nusileidus, o baigsis prieš jai patekiant. Žvakėms užgesus, vietiniai "bohemiai" skaitys savo kūrybos žymiųjų darbų, todėl pageidauja, kad visi viščiukai ir visos vėsios katės, kaip galima į šį susimetimą skaitlingiau subanguotų. (rb)

• Laisvės Varpo banketė So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos didžiojoje salėje, balandžio 16 d. programą atlikti pakviestas mūsų jaunimas. Tai bus lyg jaunųjų talentų paradas. Iš viso dalyvaus penki jaunuoliai, kurie yra stipriai pasireiškę savo gabumais įvairiose srityse. Bus skaitoma lietuvių poetų kūryba, grojama smuiku, skambinama pianinu. Jauniausias programos dalyvis yra 10 metų, o vyriausias — 18 metų. Toks programos sudarymas yra naujas žingsnis mūsų jaunimo vaidmens ir pajėgumo išskėlimo kryptimi.

Banketas prasidės 3 val. p. p. pramogine muzika iš šiaurės ir anapus geležinės uždangos, vėliau bus vakarieniškas, minėtoji jaunimo meninė programa, o po to šokiai, bufetas ir kiti margumynai. Į banketą laukiama daug publikos iš arti ir toli. Pelnas bus skiriamas Laisvės Varpo visuomeninei ir kultūrinei radijo progra-

mai išlaikyti. Tai vienas iš pagrindinių pajamų šaltinių, kuriais paremta tos programos veikla.

• Jonas Tuinila, žymus senos ateivijos veikėjas, Laisvės Varpo sprendėjų susirinkime kovo 26 d. paskelbtas tos programos mecenatu. Šis titulas jam suteiktas už nuopelnus pinigais ir darbu, organizuojant visuomeninę-kultūrinę radijo programą ir ją išlaikant. Naujasis mecenatas būdingas savo jaunatviška dvasia. Nors jam jau apie 80 metų, tačiau jis visur dar reikiškas ir pritaria kiekvienai naujai minčiai. Jo atžymėjimas yra gražus pavyzdys kitiems, kad amžius neturi didelės reikšmės visuomeninėje ir kultūrinėje veikloje.

J. Tuinila yra jau ketvirtas iš eilės Laisvės Varpo mecenatas. Pirmaisiais trimis yra Petras Visčinis, Petras Vaičiūnas ir Jean Vaičiūnienė. Mecenatų vardas suteikiamas asmenims, kurie yra daug nusipelnę darbu Laisvės Varpu arba skyrę jam 500 dol.

DETROIT

Gabijos Tunto šventė

Gabijos Skaučių Tuntas balandžio 15-16 dienomis minės savo dešimties metų veiklos sukaktį.

16 d., sekmadienį, 10 val., šv. Antano parapijos bažnyčioje skautės organizuotai dalyvaus šv. Mišiose. Tai progai pritaikyta pamokslą pasakys Tėvas Tomas V. Žiūraitis, O.P.

15 d., šeštadienį, 6 val. v., Riverside Temple, 1700 Hubbard, įvyks iškilminga suėiga — minėjimas. Po minėjimo kavutė ir šokiai. Šokiams groti atvyksta iš Clevelando orkestras "Baltija".

Minėjimai ir pasilinksminimai kviečiami broliai skautai, tėveliai, bičiuliai ir visas Detroito lietuviškas jaunimas.

• Į jaunųjų talentų varžybų koncertą, rengiamą Dirvos, bilietai jau parduodami, Bilietų kainos po \$2.50, \$2.00, \$1.50 ir moksleiviams po \$1.00. Varžybų koncertas įvyks balandžio 29 d., 6:30 val. vakaro Slovenian Auditorium. Po koncerto vaišės ir šokiai.

Iš anksto įsigykite bilietus, kad įdomiam varžybų koncerte, kuriam jaunieji pianistai dalyvauja iš visų JAV lietuvių kolonijų, turėtumėt geresnę vietą.

• Išnuomojamas butas. 6 kambariai ir vonia. Kreiptis: 6305 Carl Ave. (42)

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Tautinės Sąjungos skyriaus narių susirinkimas įvyko balandžio 9 d. Dirvos patalpose. Aptarus įvairius skyriaus reikalus buvo išrinkta ir nauja valdyba. Išrinktieji pareigos pasiskirs-tė:

Steponas Nasvytis — pirmininkas, Julija Salasevičienė — vicepirmininkė, Kazys Karalius — sekretorius, Vladas Blinstrubas — išdėninkas, Vytautas Stugis — narys, Kazys Karpis — kandidatas.

Pirmininko St. Nasvyčio adresas: 4607 Anderson Rd., Cleveland 21, Ohio. Tel. EV 1-5429. Tas pats ir valdybos adresas:

Pavyzdys ateivių jaunimui

Aš negaliu neprisidėti prie mano tėvų tėvynės laisvinimo darbo, — sako Valis Šileikis, kuris niekad nėra matęs savo tėvų krašto, bet apie jį daug skaitęs ir pamilęs.

Valis aktyviu nariu priklauso Lietuvių Bendruomenei, bažnytiniam šv. Jurgio lietuvių chorui, dalyvauja Dainų šventės chore, pasiryžęs įstoti į Čiurlionio Ansamblių, visad dalyvauja demonstracijose prieš dabartinius Lietuvos pavergėjus.

Tai čia gimusio lietuvių pavyzdys visiems priaugantiems, kaip reikia savo tėvų šalį mylėti ir jai talkinti.

• Į ruošiamą šv. Jurgio parapijos salės parėmimui banketą-koncertą kvietimai gaunami Lietuvių Prekybos Namuose — 6905 Superior Ave., pas rengimo komiteto narius ir platintojus.

• Po šiltai clevelandiečių priimtose "Žmogus, kurį užmušiau" premjeros šių metų pavasario sezonui uždaryti gegužės 20 d. JAV LB I Clevelando Apylinkės Vaidilos teatras pasirodys Slovėnų Salės scenoje su originaliu lietuvišku veikalu —

A. Rūko "Vieno kiemo gyventojais".

Režisuoja P. Maželis. Su tos komedijos premjera vaidiliečiai, LB Chicago Apygardos valdybos kviečiami, važiuoja balandžio 22 d. į Chicago, dabar autoriaus gyvenamą vietą.

• Tėvynės Garsų radijas penktadienį, balandžio 14 d. pradeda transliuoti naują programą per Tautybių Radijo stotį W X E N — FM banga-106.5. Programa bus girdima kiekvieną penktadienį nuo 8 iki 9 val. vak.

Pirmoji FM bangomis programa dedikuojama M. K. Čiurlionio 50 metų mirties sukakčiai prisiminti, kurioje bus atlikta Čiurlionio simfoninė poema Miškas. Apie Čiurlionį kalbės Juozas Pivoriūnas ir H. Radausko eilėraštį, skirtą kūrėjo prisiminimui, skaitys Dalia Mackelienė.

Programoje bus du nauji žinių skyriai: Septynios dienos pasaulyje ir Savaitė lietuvių gyvenime.

SIUNTINIŲ TARNYBA ALFA

Vertingos ir pigios dovanos jūsų giminiams ir draugams.

Angliškos medžiagos, avalynė, patalynė ir visa kita, kas leidžiama siųsti.

Alfa jums patarnauja sąžiningai. Darbo valandos: pirmad. — penktad. 6-10 p. p., šeštadieniais 2-6 p. p.

ALFA, 634 East 124th St., Cleveland 8, Ohio
Telefonas: UL 1-0934.

Geriausios sveikinimai ir linkėjimai visiems mūsų draugams ir rėmėjams

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave.,
N. E. Phone: MA 1-2075

Listen to Rudolph Ringwall and his "Memorable Music" WJW Radio, Monday thru Friday,
7:05-7:30 P. M.

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL NOON

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

SAVE BY MAIL
POSTAGE PAID BOTH WAYS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

DEPOSITS MADE BY APRIL 20
EARN INTEREST FROM APRIL 1

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

Brocktono lietuvių skautų vado Jono Monkaus sūnūs, atvykę apsipirkti Baltijos tunto suruošton Kaziuko mugėn, gaivinas šaltais gėrimais.
R. Bričkaus nuotrauka

RETA PROGA -- PATOGUMAS

Rasite didelį didelį pasirinkimą!
Visokių lietuviškų plokštelių, knygų, gaidų, gintaro, medžio ir odos dirbinių, rankdarbių ir kitų prekių, kurios primena Lietuvą.

Siuntinių siuntimas į visas pasaulio šalis. Tose pat patalpose yra net trys krautuvės, kuriose rasite visas prekes tinkamas siuntimui, pav.: medžiagas paltams, kostiumams, suknelėms, laikrodžius, rašo-

mas mašinas su lietuviškais raidynais, siuvamas mašinas, akordeonus ir kitus muzikos instrumentus. Visų prekių išvardinti neįmanoma, prašome duoti adresą, tuojau atsiųsime katalogą su visomis informacijomis.

Ką norėtumėt pirkti ar pasiūsti, prašome pirma pasiteirauti pas mus

**J. KARVELIS, 3322 So. Halsted St.,
Chicago 8, Ill. Tel. YArds 7-0677.**

P a s t a b a : Iš kitų miestų siuntinius taip pat siunčiame, tik prašome pranešti ką ir kam pasiūsti — apmokėsite vėliau.

"PERMAINŲ VĖJAI" ISPANIJOJE

Viskas, kaip anksčiau, ir vis dėlto viskas kitaip -- tokiais žodžiais apibūdina Madride viešpatuojančią atmosferą šveicarys korespondentas Heinz Barth.

Ne vien ankstyvas pavasario vėjas iš Kastilijos lygumų, ne vien artėjęs bulių rungtynių sezonas virpinas ispano nervus. Niekada ispanai godžiau nelaukę permainų, kaip dabar, kada ir pats režimas pradėjo nebeat-sispirti liberališkiesiems politi-niams vėjams, pradėjusiems pūsti iš visų keturių pasaulio ša-lių.

Pučia jie iš vakarų, kur laivo "Santa Maria" afera sudrebino ištisus dešimtmečius pastovumą išlaikiusio Salazaro režimo pa-grindus, grasindama sugriauti a-

biejų, Iberijos pusiasalio auto-ritetinių režimų, pusiausvyrą. Pučia iš pietų, kur karaliaus Mahometo V mirtis išstatė Is-paniją vis didėjančiam arabiška-jam neutralizmui, kurio pasėkų tuo tarpu dar negalima prama-tyti. Pučia jie iš šiaurės, kur tradiciniai kivičiai tarp basų kunigų ir ispaniškųjų vyskupų iš-ugdė socialinę įtampą, kuri per-simeta į platesnius sluoksnius. Ir sukuriuoja tie vėjai per At-lantą, kur po permainų Baltuo-siuose Rūmuose prasidėjo JAV -Ispanijos santykių atvėsimas. Madride jau triukšmauja stu-dentai, reikalaujami vienodų tei-sių visoms mokykloms ir Barce-lonoje plačiais įgaliojimais ap-rūpintas gubernatorių suteikt

kataloniečiams nuolaidų, apie-kurias anksčiau nebūtų buvę galvo-jama.

Atkaklus režimo užsispyrimas staiga parodė lankstumą, kuris turi tam tikrų priežasčių. Padidėjo režimo budrumas. Pasimo-kyta iš portugalų "piratų" isto-rijos, kad vidinio konflikto at-veju nereikia laukti jokios pa-ramos iš didžiųjų demokratinų kraštų.

JAV prezidentas Kennedy į Franco sveikinimus rinkimų laimėjimo ir pareigų perėmimo proga atsakė pabrėžtu šaltumu, kuris buvo dar labiau išryškin-tas demonstratyviai nudelsiant atsakymus. Apie patriarchališką "generolų harmoniją", kuri Ei-senhowerio laikais viešpatavo tarp Madrido ir Washingtono, jau nebėra kalbos. Sakoma, kad tarp prezidento patarėjo Schlesinge-rio ir ispanų egzilių Meksiko-je esama labai glaudžių ryšių. Naujojo JAV ambasadoriaus Anthony Drexel Biddle pasvei-kinimo ceremonijoje pastebėtas tikslas šaltas oficialumas. Madri-de nesižavima, kad atsiųstas "ruzveltietis", kuris karo metu Londone atstovavo Jungtines Val-sybes prie aštuonių egzilių vyriausybių, ir valdiniuose sluoksniuose jo biografija pa-ryškina faktais, kurie rodo, kaip žemai yra kritusios santy-kių su JAV viltys.

Už dvejų metų turės prasidė-ti derybos dėl 1963 metais pasi-baigiančios JAV karinių bazių sutarties atnaujinimo -- jeigu iš viso ji bus atnaujinta. Jau dabar iš amerikinių sluoksnių girdima pastabų, kad bendradarbiavimas su dabartiniais Iberijos režimais negalės ilgai tęstis. Iš kitos pu-sės, ir privačiuose pokalbiuose su Madrido valdančiaisiais sluoksniais patiriama, kad Is-panija neturinti didesnio inte-reso prailginti tą sutartį.

Padidėjusi JAV politikos kriti-ka ir skundai dėl Torejono ba-zės kludymų civilinės aviacijos susisiekimui iššaukė abipusio nepasitenkinimo nuotaikas. Ta-čiaū galų gale bazės likimą nu-lerms ne ideologiniai nesutarimai

ar nuotaikos, bet militariniai as-pektai. Paskutinį žodį tars toli-mųjų ginklų technika, kuri, dau-gelio karinių specialistų nuomo-ne, iki to laiko karines bazes Ispanijoje padarys nereikalingo-mis.

Bet, kol ateis sutarties atnau-jinimo laikas, Madridas turi iš-spręsti rūpesčius dėl Salazaro režimo ateities. Teroristinė or-ganizacija DRIL, kuri stovėjo už laivo "Santa Maria" avantiūros, savo tikslu yra pasistačiusi per-versmą visame Iberijos pusia-salyje. Grėsmė kyla ir iš Afri-kos pusės, kur, po nuosaikaus ir įtakingo karaliaus Mahometo V mirties reikia laukti stiprėjan-čio spaudimo į Sidi Ifni, Ceutos ir Melilos enklaves pietų Maroko pakrantėse. Dar prieš netikėtą karalių pasikeitimą Rabate buvo atsargos sumetimais tos bazės papildytos įgulomis, laukiant ne-ramųjų dienų.

Iš kitos pusės, Salazaro reži-mas dar prieš Santa Maria laivo avantiūrą, gavęs įspėjimų, už-mezgė ryšius su liberalia o-pozicija, siekdamas sukurti tau-tinės vienybės frontą. Tas eks-perimentas turėjo Portugalijai sukurti palankesnę atmosferą Washingtono, bet iš kitos pusės sudavė smūgį Madrido režimui.

Nenuostabu, kad frontams su-siūbavus, Franco bando savo lai-vą manevruoti pagal "permainų vėjus", pripažindamas kai kurių varžtų atleidimo reikalingumą. Kai kas net pranašauja, kad neto-limoje ateityje reikią laukti da-bartinės vyriausybės pergrupav-imo ir net atskidimo liberališk-kesnių mišinių. Bet, žinant Fran-co palinkimą kiekvieną žingsnį kelis kartus apsvaistinti, arba verstis mažomis koncesijomis, tos pranašystės dar gali būti ne taip jau artimos ateities įvykiai.

Lietuvos konsulas dr. J. Bielskis (vidury) apsilankęs Los Angeles lietuvių skautų suruoštoje Kaziuko mugėje kalbasi su mugės vedėju inž. V. Varnu ir skautų rajono vadu V. Pažiūra (dešinėje). L. Kančiausko nuotrauka

J.S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas

1254 Addison Rd.
Cleveland 3, Ohio

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas. Motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas.

24 hours towing

Atidaryta nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Dienos telef.: HE 1-6352 Nakties tel.: LI 1-4611

Quik Auto Service, Inc.

1304 East 9 Str. Tel. TO 1-1673

Vietnių ir užsieninių automobilių taisymas. Visų rūšių mechaninis ir "Auto Body" taisymas, gerai išbaigtas — garantuotas dažymas P r a n o G r i g o n i o priežiūroj.

Jei jūsų mašiną reikia taisyti, ilgiau nelaukit ir susitaisykit dabar, kada dar galite gauti nuolaidą.

MES DUODAM EAGLE STAMPS

EAGLE STAMPS VISADA PADIDINA SUTAUPAS

the **MAY** co's

NOW
3

BASEMENT stores

DOWNTOWN—PUBLIC SQUARE

CEDAR CENTER — RIDGE AND RIDGEWOOD DRIVE

SPECIALUS PIRKINYS!

Reguliarūs ir 1/2 dydžiai

PAVASARINIAI PALTAI

\$16

Daug paltų
yra iš mūsų
pačių sandėlių

Reguliariai
19.88 iki \$25

Mes buvom laimingi galėdami nupirkti šią siuntą populiariausių stilių paltų, kurie iki šiol buvo brangiau parduodami! Jūsų proga nusipirkti gražų pavasarinį paltą šia žema, žema kaina ir sutau-pyti. Visi yra 100% vilnos ir nauji 1961 stilių. Gaunami cape clutches, slim coats, new cropped sleeves, laminated jerseys, cardigans, button ups. Dydžiai 6 iki 16 trumpi; 8 iki 18 reguliarūs ir 16½ iki 24½. Spalvos yra smėlinė, juoda, pilka, žalsva, mėlyna ir daug maišytų bei languotų mišinių. Nupiginti mūsų Pavasariniai Išpardavimui!

Atsiprašom, jokių paštų ar telefonu užsakymų.

BASEMENT MISSES' AND WOMEN'S COAT DEPARTMENT...
THE MAY COMPANY, ALL 3 STORES

PRINOKĘ RUGIAI

Istorijos įvykių sulyti lietuviai vis dar neranda vietos apdžiūti.

Sunku gyventi teisingai neteisingoje santvarkoje.

Yra žmonių, kurie, ir į-tikinti, savo pažiūrų ne-keičia.

Net geriausia nuomonė gali klysti, bet žinojimas --niekados.

Politiniais sumetimais lietuviui dažnai pasako: tu ne mano dugno žmo-gus.

Daugelis mano, kad nieko nedirbti yra laimė. Bet Dievas Adomą iš rojus iš-varė ne tinginavimui.

Idomus klausimas: kur istorija savo lizdus pir-miausiai susisuka: žmonių galvose ar jų žygiuose?

* ATLANTOJE sunkvežimį šoferis Claude O'Shields, kuris gavo kasmet skiriamą "geriausio šoferio" titulą, paaiškino kores-pondentams, kaip išvengė nelai-mingų atsitikimų per 31 metus: "Visada stebėk kitą vairuotoją, nes ten gali sėdėti kvailys, ir neštemptk nervų." Kaip neštempti nervų? -- "Nusikeikimas labai daug padeda," paaiškino "geriau-sias šoferis".

KAS DIRVOS NESKAITO — DAUG NUSTOJA!

Paraginkit savo pa-žįstamus užsiprenu-meruoti DIRVĄ.

VIKTORO VIZGIRDOS PARODA CHICAGOJE

Dail. Vikt. Vizgirda, gyvenantis Bostone, Mass. išsirengė su savo darbų paroda į Chicago. Parodą ruošia Lietuvių Amerikiečių Menininkų Klubas. Ji atidaryma Čiurlionio galerijoje, Jaunimo Centre, 5620 So.

Claremont Ave., š. m. balandžio 15 d., 6 val. vak., o uždaryma balandžio 23 d., 9 val. vak. Parodos lankymo laikas: šokiadieniais 6-9 val. vak., o šeštadieniais ir sekmadieniais 12-9 val. vak. Parodoj bus išstatyti 42

parodyta ir pora dail. Vizgirdos vitražų.

Viktoras Vizgirda gimė 1904 m. sausio 14 d. Dominikonų vien., Garliavos vlt., Kauno apskr. Dailės studijas pradėjo 1920 m. Pailšybos kursuose Kaune. 1926 m. baigė Kauno Meno Mokyklos J. Vienožinskio ved. Tapybos studiją. 1927-28 m. dailę studijavo Andrė Lothe ir Šuchajevo akademijose Paryžiuje. 1932 m. buvo vienas iš steigėjų ir dalyvių dailininkų kolektyvo Ars. 1940-1944 m. laikotarpyje Vikt. Vizgirda buvo Vilniaus Dailės Akademijos direktorius ir tapybos skyriaus vedėjas.

Pirmą kartą dalyvavo parodoje 1930 m. Po to jis buvo dalyvis visų dailės parodų, kurias rengė Ars kolektyvas, Liet. Nepriklausomųjų Dailininkų D-ja ir Lietuvos Dailininkų Sąjunga Lietuvoje iki 1944 m. Be to, Vikt. Vizgirda dalyvavo lietuvių dailės parodose Latvijoje ir Estijoje 1937 m., visos eilės parodų Vokietijoje. 1946-47 m. jis buvo tapybos sekcijos vedėjas Ecole des Arts et Métiers Freiburge i. Br., kurios direktorius buvo dail. V. K. Jonynas.

Su savo darbų parodom Vikt. Vizgirda jau yra pasirodęs keliuose JAV mies-

V. Vizgirda

Autoportretas

BRONĖ PIVARONIENĖ

(Atkelta iš 4 psl.)

Dabar B. Pivaronienė teko priimti svarbias sekretorės pareigas, didžiausioje ir seniausioje Amerikos Lietuvių organizacijoje, kuri šiais metais mini savo gyvavimo ir veikimo 75 metų sukaktį.

SLA sekretorė B. Pivaronienė buvo išrinkta vasario 13 d., 1961 m. specialiaame Pildomosios Tarybos posėdyje, kada visai neilgiai ir netikėtai netekta dr. M. J. Viniko, išbuvusio daugelį metų Susivienijimo sekretoriaus pareigose. Rinkimai įvykdyti vadovaujantis SLA Konstitucijos IV skyriaus ketvirtuoju straipsniu, kuris sako, jei Pildomojoje Taryboje atsiranda laisva vieta, tai Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomoji Taryba neužimtai vietai balsų dauguma išrenka kitą asmenį. Tais rinkimais B. Pivaronienė parodė didelį pasitikėjimą, nes iš šešių paduotų balsų, penki pasisakė už ją. Po rinkimų naujoji sekretorė priėmė pareigas ir Pildomosios Tarybos narių akyvaizdoje prisiekė ištikimai jas eiti.

Galime tikėtis, kad B. Pivaronienė, turėdama nemažą patirtimą darbe ir visuomeninėje veikloje, prisidės prie SLA narių gerovės ir pačios organizacijos dar didesnio augimo.

A. Sd.

Dailininkas Viktoras Vizgirda darbo metu.

tuose ir trijose parodose Kanadoj. Šiame krašte dail. Vizgirdos darbus ypač teigiamai vertina ir amerikiečiai dailės kritikai. Jo darbai atžymėti: 1924 m. bronzos medaliu Kauno Meno

Mokyklos parodoje, 1938 m. premija už peizažą Lietuvos Dailininkų S-gos parodoje, 1948 m. Lietuvių Tremtinių Bendruomenės premija už kompoziciją. Jo darbu išigijo M. K. Čiurlionio Galerija Kaune, Vilniaus Dailės Muziejus, Alkos muziejus Telšiuose, Aušros muziejus Šiauliuose, Rygos Dailės Muziejus Latvijoje. Dail. Vikt. Vizgirda yra narys šių organizacijų: Lietuvių Dailės Instituto, The Copley Society of Boston, The Cambridge Art Association, The Boston Society of Independent Artists.

Vikt. Vizgirda yra originalus ir talentingas dailininkas. Savo dvasia jo darbai yra savi, lietuviški, nors tapybos technika moderni. Jo tapyboj apstu ekspresyvumo, drąsos ir ypač monumentalumo. Mėgiamos spalvos — žalia, mėlyna ir įvairūs rudos atspalviai, bet ypač naujesniuose darbuose jau skamba ir kitos varšos.

Chicago lietuviai neturėtų praleisti progos, turėtų pasistengti susipažinti su naujaisiais dail. Viktoro Vizgirdos darbais. St. S.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

V. Vizgirda

Vaisiai ir gėlės

V. Vizgirda

Sv. Petro bažnyčia Bostone

CHICAGO

Lietuvos Nepriklausomybės Talkos ir Lietuvos Nepriklausomybės Fondo grupių narių suartėjimo pobūvis, įvykęs kovo 25 d., Chicagoje, praėjo jaukioje ir draugiškoje nuotaikoje. Grupių kalbėtojai iškėlė L. N. Talkos uždavinius ir nagrinėjo jiems atlikti priemones, pareikšdami, kad Talkai reikia daugiau drąsos ir nesibaiminti skolų, nes visuomenė pamačiusi konkrečius užsimojimus ir

įvertindama atliktus darbus, nesigailės lėšų.

Pobūvio metu grupių nariai susipažino, buvo šeiminių skaniai pavaisinti ir reikė pageidavimą, kad tokio pobūdžio pobūviai būtų dažniau rengiami.

L. N. Fondui aukojo: J. Budrikis \$25.00, Po \$10.00: A. Pimpė ir Dr. J. Dauparas. Po \$5.00: P. Burneikis, T. Aleliūnas, J. Malioris, J. Badauskas, J. Juška, K. Rožanskas, S. Viščius, Janina Ankudavičius, H. Veikutis. Po \$3.00: K. Drunga, A. Lukšys. Po \$2.00: V. Ožekauskas, A. Radzevičius, J. Kalvaitis ir A. Šakalys, J. Račius, J. Andriekus, B. Gelumauskas ir V. Laudžius \$1.00.

NAUJAS KARIO NUMERIS

Balandžio mėn. pradžioje išėjo naujas Kario 4 (1371) numeris. Šiame numeryje įdėti šie rašiniai: V. Liulevičiaus -- Užsienio lietuvių kariniai daliniai, B. Rutkūno -- Tu milžinas (eil.) -- Aušrininko Dr. Jono Šliūpo paskutinis raštas, A. Novaičio -- 1920 metų kareivių sukilimas, A. Žyganto -- Indijos užkariautojai artėjai, J. Baublio -- Geležinkelių būrys Vilniaus kryptimi, Ant. Bernoto -- Šautuvai, St. Jakšto -- Į laisvę (eil.), P. Dirčio -- Pranaš Eimutį prisimenant, K. Kepalo vert. -- Iš lenkų karo atašės plk. L. Mitkievičiaus Kauno atsiminimų 1938 ir 1939 metais, V. Šventoraičio -- Kinų raud. armijos augimas, K. M. J. Šarūno -- Afrika - parako statinė, Be to, veteranų veikla, mirusieji mūsų kariai ir kt.

V. Vizgirda

Ties bažnyčia

dovanos

taupytojams

PADEJUS \$500.00 AR DAUGIAU KOVO IR BALANDŽIO MĖN. DUODAME ŠIĄ DOVANĄ

KAS DU MĖN. DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS.

5 1/4% mokame už ilgalaikes taupmenas!

JOSEPH F. GRIBAUŠKAS, vedėjas

ST. ANTHONY SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1447 S. 49th COURT, CICERO 50, ILL. / BI 2-1397, TO 3-8131

KAS IR KUR?

• Į Dirvos rengiamą jaunųjų talentų varžybų koncertą laukiama svečių ir iš kitų lietuvių kolonijų, kaip Chicago, Detroito, Pittsburgho, Rochesterio ir kitų. Atvykstantieji malonėkit iš anksto pranešti, kad galėtume palikti geresnius koncerto bilietus.

• Pavasario koncertas balandžio 16 d. įvyksta Waterbury, Conn., šv. Juozapo parapijos salėje — John St. Pradžia 3 val. p. p. Programą atlieka solistė Daiva Mongirdaitė ir Bostono mišrus choras, vad. muziko J. Gaidelio. Pavasario koncertą rengia Tautinės Sąjungos skyrius ir kviečia visus, ne tik Waterburio, bet ir artimų apylinkių lietuvius į tame dalyvaui.

• Dainų šventės Chicagoje dirigentai jau kvietimus priėmė. Garbės dirigentai — Aleksandras Aleksis ir Juozas Žilevičius. Mišraus jungtinio choro dirigentai — Bronius Budriūnas, Alfonsas Mikulskis ir Stepas Sodeika. Moterų jungtinio choro dirigentė — Alice Stephens. Vyrų jungtinio choro dirigentas — Julius Gaidelis.

• Visi Dainų šventės dirigentai su savo chorais į juostas įdainuos savo diriguojamas dainas. Dainų šventės komitetas tas juostas išsiuntinėsi visiems šventėje dalyvaujantiems chorams, kad chorų dirigentai ir visi choristai iš anksto susipažintų su dirigavimu.

• II-sios Dainų šventės Komitetas nusistatė taipgi ir

J. Bertulio premijuotam kūriniui: "Pabusk, pasauli" duoti fortepioninį akompanimentą. Todėl, jei kas iš dirigentų norėtų įsigyti to akompaniamento fotokopiją, prašoma kreiptis į J. Kreivėną: 1602 So. 48 Ct., Cicero 50, Ill.

Rašydamas šį kūrinių, autorius turėjo galvoje, jog aukštasias gaidas dainuos solistės. Masiniam gi chorui ta tonacija yra per aukšta. Ruošdamas akompanimentą, autorius šią dainą transponavo did. sekunde žemyn.

• Lietuvių Fondo Laikinasis Organizacinis Komitetas praneša, kad aukotojams pradėjus siųsti tūkstantines, šimtines ir mažesnes aukas, to fondo einamoji sąskaita buvo atidaryta J. Mackevičiaus vadovaujame banke: Standart Federal Savings, 4192 Archer Ave., Chicago 32, Ill.

Einamosios sąskaitos Nr. 89463.

Kol statutas bus sudarytas ir priimtas, aukos apsaugotos keturių, pačių aukotojų parašais: A. Razma, G. Balukas, F. Kaunas, V. Smulkštys.

Laikinasis Organizacinis Komitetas kviečia visus lietuvius nuoširdžiai remti šį fondą bet kokia auka pagal asmeninę išgalę. Fondui jau aukojo: A. ir J. Andruliai 1025 dol. Po 1000 dol. aukojo: Petras ir Stefa Kisieliai, Dr. B. Poškus su žmona, inž. V. Naudžius, Dr. Antanas ir Elena Razmai, Dr. Kazys ir Genutė Šukiai, Dr. F. Kaunas su žmona, J. Mackevičius, Dr. J. Žirgulis. Šimtą dol. aukojo J. Vaineikis.

Atidarysime sąskaitas ir kituose liet. bankuose, ypačingai tuose, kurie finansiskai remia šį fondą.

Inž. Broniui Galiniui 50 metų

Inž. BRONIUS GALINIS, vienas judriausių mūsų ateivių, įsikūręs Bostone, balandžio 12 d. sulaukė 50 metų amžiaus.

Gimęs Vilniuje, mokėsi Kaišėdory, vėliau studijavo Vytauto D. universitete statybą. Lietuvoje buvo aktyvus Šaulių Sąjungos ir Vilniui Vaduoti Sąjungos veikėjas ir universitete šaulių korp. Saja steigėjas ir jos pirmasis pirmininkas.

Lietuvoje yra įvykęs eilė didesnių statybų, kaip Amatų Mokyklos Kaune, kailių apdirbimo fabriką Kailis, elektrotechnikos reikmenų fabriką Velfa, kino teatrus ir kt. Konkursuose yra laimėjęs Mažėikų rotušės I premiją ir R. K. bažnyčios Clevelande III premiją.

Gyvendamas Vokietijoje inž. B. Galinis organizavo ir buvo PLIAS pirmasis pirmininkas. Šiuo metu gyvendamas Bostono priemiesty Dorchestery, su žmona Irena aktyviai yra įsijungęs į lietuviškąją veiklą, visaip ją remia ir talkina. Mums malonu, kad inž. B. Galinis yra ne tik Dirvos skaitytojas, bet ir dosnus remėjas.

Alice Stephens ansamblio naujai išleistos plokštelės krikštynų dalyviai. Iš kairės: RCA Victor pareigūnas Smazna, kompozitorius B. Markaitis, S. J., ansamblio pirmininkė J. Bobinienė, smuikininkas F. D'Albert, ansamblio vadovė ir dirigentė Alice Stephens ir mecenatas J. Gribauskas.

P. Petručio nuotrauka

"Tada lietuviškoj dainoj gaivinki sielą..."

Šio rašinio antraštės žodžiai paimti iš eilėraščio, kuris anądien taip krito daugeliui į pačią širdį. Štai jis:

• Rytinėse valstybėse gyvenančių studentų santaričių suvažavimas bus balandžio 15 dieną, šeštadienį, New Yorke.

Darbotvarkė — Vanda Gegevičiūtė, svečias iš Chicago, bus atsakinga už pravedimą specialios programos, skirtos nario sąmoningumui pakelti; Rita Naginienė ves viešą pašnekestį apie amerikietį studentą, o tokį studentą būdins keturi jauni lietuviai: Judita Audėnaitė, Ričardas Legeckis, Dana Maurukaitė ir Tomas Sperauskas; Juozas Repečka pasakys, ką jis mano apie lietuvių studentą.

Numatyti bendri pietūs, o vakare — pasilinksminimas. Suvažavimas prasideda 10 valandą ir bus Steponio "Festival" restorano salėje, 40 East 26 St., Manhattan.

• Kandidatai į gegužės 13 — 14 dienomis renkamą JAV Liet. Bendruomenės III-iają Tarybą vidurio rinkiminėje apygardoje yra pasiūlyti šie asmenys: J. J. Bačunas — Bačiūnas, St. Barzdukas, J. Jankus, Vyt. Kamantas, Edv. Karnėnas, K. S. Karpis, P. Mikšys, Alf. Mikulskis, dr. Alg. Nasvytis, St. Nasvytis, Z. Peckus, dr. Vl. Ramanauskas, Vyt. Raulinaitis, Č. Staniulis, J. Žilionis, P. J. Žiūrys.

Vidurio apygardai priklauso šios LB apylinkės: Ann Arbor, Detroito, Grand Rapids (visos Michigano valst.), Rochesterio (N. Y.), Buffalo Liet. Klubas (N. Y.), Clevelando I-ji, Clevelando II-oji, Columbus (visos Ohio), Pittsburgho (Pa.). Taip pat ir paskirai šioje srityje gyvena lietuviai, kurie balsuoja per centrinę apylinkę.

• Gegužės mėn. Vilniuje įvyksta Vilniaus dainų šventė. Repertuare daugiau kaip pusė komunistinių dainų. Net ir komunistinės Baltgudijos bei Čekoslovakijos dainos įtrauktos į repertuarą.

• P. Dirda, iš Chicago, mokėdamas už Dirvą, atsiuntė \$5.00 auką.

• Dr. A. Martus, iš Clevelando, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

• P. Keturka, iš Montreal, mokėdamas už prenumeratą, atsiuntė \$5.00 auką.

"Ir neš tave laivai, ir neš klajūną,
O toliai didins sopulį širdies.
Tada lietuviškoj dainoj gaivinki sielą nemarūnę,
Dainoj, kurios tau niekas neišplės"...

Šis ketureilis, (kas autorius? Nežinia. Gal Santvaras?) vienoje krikštynose, kiekvieno perskaitytas ir nevieno mintinai išmoktas. Eilėraštis buvo kreida lentoje įrašytas.

Krikštynos buvo Chicago Jaunimo Centre ir krikštyta ne bet kas. Krikšty-

nos naujos lietuviškos Alice Stephens ansamblio plokštelės. Oficialaus krikštavimo nebūta. Tačiau tokiu apšaukti drąsiai galima Cice-ro lietuvių bankininką Juozą Gribauską. Jo pakloti 2000 dolerių įgalino plokštelių pasirodymą.

Krikštynų puotoje buvo ir pats J. Gribauskas su ponia. Ir Dievulėliau tu mano! Visos ansamblio dainininkės Gribauską išbučiavo. Ejo visos iš eilės ir... bučiavo. Tikrai norėjau jo vietoje būti. Tikrai.

Krikštynose, be daugelio

Jonė Bobinienė, Alice Stephens ansamblio pirmininkė, įteikia plokštelę ansamblio macenatui Juozui Gribauskui. P. Petručio nuotrauka

Čiurlionietis J. Nasvytis ir Alice Stephens pasikeičia ansamblių išleistomis plokštelėmis. P. Petručio nuotrauka

ansamblio rėmėjų bei gerbėjų, matėsi ir smuik. F. D'Alberto, komp. B. Markaitis, SJ, muz. Giedraitis, muz. Jakubėnas, muz. Zdanus, Jaunimo Centro direktorius kun. J. Kubilius, Bendruomenės pirm. J. Jasaitis, Vyrų choro pirm. V. Radžius ir kt.

Buvo atsilankęs ir iš Clevelando Čiurnionio ansamblio buvęs pirmininkas J. Nasvytis. Ir netuščias, bet su savo ansamblio naujais plokšte. Sveikinimo žodį taręs, ją įteikė muz. A. Stephens, kuri, kaip žinoma, yra čiurlioniečių garbės narė.

Pačios krikštynos tikrai bičiuliškoje nuotaikoje praėjo. Be jokios "pompos" ir oficialumo. Nebuvo ir ilgai trunkančių ir nieko nepasakančių kalbėtojų. Tik vienas kitas sveikintojas. Ansamblio vardu žodį tarė ir padėką išreiškė pirm. J. Bobinienė. Tą patį angliškai pakartojo valdybos narė J. Milerytė. Visi krikštyn dalyviai buvo apdovanoti plokštelėmis, pavaisinti šampanų ir gardžiais valgiais.

Išleistomis plokštelėmis ir atžymėtos Alice Stephens ansamblio 20-ties metų sukaktuvės. Per išitus 20 metų ansamblis skambia daina džiugino saviškius ir garsino lietuvių amerikiečius. Plokštelių gamyba pavykusi. Ir kaip vienas krikštyn dalyvis išsireiškė, skamba tarytum angelų choras dainuotų. Vienoje plokštelės pusėje ansamblio dainos, o kitoje komp. B. Markaičio, SJ sonata, įgrota smuikininko F. D'Albert. Plokštelės jau gaunamos pas platintojus.

Alice Stephens ansamblio dabar laukia didelė kelionė. Balandžio 29 d. vyks dainuoti į New Yorką, Jokūbo Stuko radijo programos su-kaktuviniame koncerte.

P. Ptr.

PHILADELPHIA

JAV Lietuvių Bendruomenės Philadelphijos Apylinkės Valdyba šių metų balandžio 16 d., 3 val. p. p., Lietuvių banke rengia inž. Vincento Gruzdzio paskaitą, tema: "Lietuvių bendruomeninis fondas ir jo nauda". Po paskaitos seks diskusijos.

Apylinkės Valdyba maloniai kviečia visus Philadelphijos lietuvius, kuriems šis klausimas yra įdomus, paskaitoje dalyvauti.

Kartunų balius

Lietuvių Moterų Atstovybės Klubo valdyba balandžio 22 d., 7 v. v. ruošia kartunų balių. Tai bus antras šios rūšies parengimas Philadelphijoje. Tam tikslui yra išnuomota puiki salė — 311 South Broad St.

Tikimės, kad visuomenė įvertins moterų pastangas ir gausiai atsilankys. Bus skani vakarienė. Už gražiausias kartunines sukleles ir šokių bus skiriamos premijos.

Bilietus prašome iš anksto įsigyti arba užsisakyti pas visas valdybos nares.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS CHICAGOS SKYRIAUS TRADICINIS

ŽIBUOKLIŲ BALIUS

Š. M. BALANDŽIO MĖN. 22 D.,
MIDWEST HOTEL,
GRAND BALLROOM,
6 N. HAMLIN.
Banketo pradžia — 8 val. vakaro.

Šokiams gros puikus orkestras.
Veiks savas gėrimų bufetas.
Bus trumpa programėlė.
Įėjimas su vakariene — \$5.00, stud. ir moksl. \$3.00.

Staliukus 8 ir 10 žmonių galima užsisakyti:
Marginiuose, pas Karvelį, Janukaitį — 7204 So. Albany Ave. Tel.: HE 4-6204, ir Cicero — 4916 W. 14 St.